

KYČELNÍ KLOUB

VYŠETŘENÍ KYČELNÍHO KLOUBU

1. Úvod a souhlas

- A. Umyjte si ruce nebo použijte alkoholový gel.
- B. Představte se pacientovi.
- C. Zkontrolujte jméno a datum narození pacienta.
- D. Získejte souhlas k vyšetření.
- E. Vezměte v potaz pacientův doprovod.

2. Zkontrolujte (s pacientem ve stoje)

Zepředu, ze strany a zezadu se dívejte po:

- jizvách.
- píštělích.
- otokách.
- zánětu.
- hypotrofii hýžďových svalů.
- deformitě.
- sešikmení pánve.
- zvýšené lumbální lordóze nebo skolióze.
- pomůckách (např. vycházkové hole nebo chodítka).

3. Posuďte způsob chůze

Zeptejte se pacienta, zda při chůzi používá nějaké pomůcky. Požádejte pacienta, aby se prošel po místnosti.

4. Trendelenburgův test (negativní, pokud protilehlá kyčel stoupá; pozitivní, pokud klesá)

Požádejte pacienta, aby položil své ruce na vaše. Požádejte pacienta, aby se postavil na jednu a pak druhou nohu. Pozorujte pohyb pánve na opačné straně. Všimněte si jakéhokoli tlaku na vašich rukou (**obrázek 16.1**).

Obrázek 16.1: Demonstrace Trendelenburgova testu.

Test vyjde **negativní**, pokud se pánev na opačné straně nakloní nahoru (to je normální). Test vyjde **pozitivní**, pokud se pánev na opačné straně nakloní dolů.

5. Zkontrolujte (s pacientem ležícím na gauči)

a) Pohledem

- Zkontrolujte, zda jsou spina iliac anterior superior (SIAS) na stejné úrovni.
- Sledujte symetrii kotníků. Je délka nohou zřetelně rozdílná?
- Podívejte se na polohu česky a chodidla na každé straně (pro vnější rotaci).
- Podívejte se na úhel mezi stehnem a lehátkem. Je přítomna nějaká fixovaná flekční deformita?

Thomasův test: Posuzuje deformaci pevných flexorů kyčle. S rukou zkoušejícího za zády pacienta požádejte pacienta, aby zcela ohnul protilehlou kyčel. Pohmatem vyšetřete vyhlazení bederní lordózy. Při vyhlazení bederní lordózy by měl pacient být schopen udržet kyčel plně v extenzi na straně, která je testována. Thomasův test vyjde pozitivní, pokud se kyčel pokrčí. V tomto případě by měl být změřen stupeň flexe (**obrázek 16.2**).

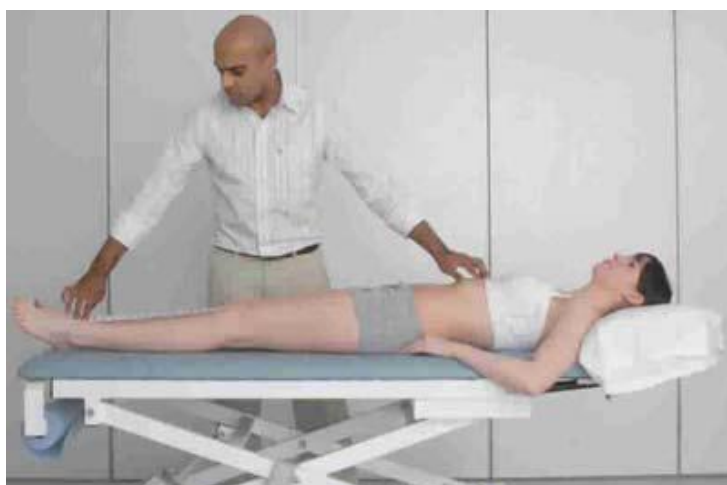
Obrázek 16.2: Demonstrace Thomasova testu, který se používá pro vyšetření deformace pevných flexorů kyčle.

b) Pohmatem

- Zeptejte se pacienta, zda v nějaké oblasti pociťuje bolesti.
- Pomocí hřbetu ruky porovnejte teplotu mezi končetinami.
- Vyšetřete palpační citlivost velkého trochanteru.
- Vyšetření citlivosti přední linie kloubu (jen laterálně k femorálnímu pulsů).

c) Měření

1. Funkční délka nohy: vzdálenost od hrudní kosti nebo pupku k vnitřnímu kotníku (**obrázek 16.3**).
2. Absolutní délka nohy: od SIAS k malleolus medialis (**obrázek 16.4**).

Obrázek 16.3: Měření délky nohy od mečovitého výběžku hrudní kosti k malleolus medialis.

Obrázek 16.4: Měření délky nohy od SIAS k malleolus medialis.

3. Pokud zpozorujete nějaké rozdíly, vyšetřete femorální zkrácení.

- Požádejte pacienta, aby držel kotníky u sebe a ohnul kolena. Porovnejte polohu kolen.
- Pokud dojde ke zkrácení nad kolenem, můžete měřit vzdálenost od SIAS k velkému trochanteru (položte palce na SIAS a prsty posouvejte dolů, dokud nedosáhnete vrcholu velkých trochanterů).
- Rozdíl ve vzdálenosti naznačuje, že zkrácení je v samotném kyčelním kloubu.

d) Pohybem

Vyšetření aktivní a pasivní pohyblivosti:

- flexe.
- vnitřní a vnější rotace; kyčel a koleno ohnuté do úhlu 90 stupňů.
- addukce a adukce (zajistěte, aby byly všechny části SIAS vyrovnány).

Zvažte posouzení extenze kyčelního kloubu s pacientem vleže. To však obvykle není nutné, pokud již byl proveden Thomasův test.

6. Dokončete vyšetření kyčelního kloubu

Uveďte, že byste chtěli:

- zkontrolovat záda (páteř) a kolena.
- provést podrobné neurologické a cévní vyšetření dolní končetiny.
- provést rentgen kyčle (nebo požádat o příslušné radiologické vyšetření).

7. Poděkujte pacientovi.

8. Přikryjte pacienta odpovídajícím způsobem. Zeptejte se, zda potřebuje jakoukoli pomoc s oblékáním.

9. Umyjte si ruce.

10. Pokud o to budete požádáni nebo pokud to čas dovolí, shrňte svá zjištění zkoušejícímu.

11. Opusťte místnost či kabinku a zavřete za sebou dveře či zatáhněte závěs.